

Sat Ummuna'n Sulat Ud Pablo Utdat iCorinto

Sat Luglugin Ditu Un Sulat

¹⁻² Kan dikayu'n gimung di manuttuwa utnat Corinto:

Napili kayu un mambalina nada_lusa tagun Apudyus maipagapu't din naiyossaanan yu kan Jesu Kristu, padana pay sidadit losana tagu't din ulay ngadan na un igaw un mandaydayaw kan Jesu Kristu un Apu taku'l losan.

Sakon si Pablo un pinilin Jesu Kristu un apostoles na gaputa siya'd piniyan Apudyus. Si Sostenes un sunud taku'n manuttuwa tun bu_lun ku un mansulat kan dikayu. ³ Iluwaluk ta si Apudyus un Ama taku kan si Jesu Kristu un Apu taku kaasiyan dikayu kan ipooy da un kapkapiya kayu.

Nanyaman Si Pablo Gapu't Dit Kaasin Apudyus Sidat iCorinto

⁴ Kanayuna manyamanak kan Apudyus maipagapu kan dikayu gapu't dit nangaasiyana kan dikayu'n dit naidagamung kan Jesu Kristu.

⁵ Ta gapu't dit naidagamungan yu kan Jesu Kristu, napabaknang kayu utdan losana banaga itdon Apudyus sidan tagu na kama't din kaboolana mambagbaga kan manigammu utdan katuttuwaan. ⁶ Ot talona tinuttuwa yu pay dan losana naipatigammu maipanggop kan Jesu Kristu. ⁷ Kadon naidon mangkulangan yu utdan

nadumaduma'n kaboolana itdon Apudyus sinat man-uuwayan yu utdit mangulinan Apu Jesu Kristu. ⁸ Siya'd tumulung kan dikayu dalapnu gasissiya'n natalgod nat pammati yu dalapnu maid mapabasulan yu nu dumatong dit algawa mangulinana. ⁹ Matalgodan si Apudyus un namili kan dikayu un maiyossaan kan Jesu Kristu un Anak na kan Apu taku.

Sat Adin Dat iCorinto Mangkakatunusan

¹⁰ Susunuda manuttuwa, makapangpangngaasiyak kan dikayu gapu't dit kalintogaka nanligwat kan Apu taku'n Jesu Kristu ta man-iinnampayun kayu kan adi kayu magoggogwa. Masapula man-os-ossaanon yu nat kasomsomkan yu kan panggop yu. ¹¹ Ta awad da ud kaboloy Cloe un nangipilit kan sakona awad da ud sisinnungbat kan dikayu, susunud.

¹² Satu tun piyaoka ugudon, awad dat mangibagbaga un, "Buyutak kan Pablo" ot "Buyutak kan Apolos" kanan pay dat udum. "Buyutak kan Pedro," onnu "Buyutak kan Kristu," kanan pay dat udum. ¹³ Apay nagogwa kad si Kristu? Sakon kad dit natoy sidit kulus si salit yu? Onnu nabunyagan kayu kad dalapnun maibuyut kayu kan sakon?

¹⁴ Manyamanak kan Apudyus ta bokona sakon namunyang kan dikayu malaksig kan da Crispo kan Gayo. ¹⁵ Ot maid makaibaga'n nabunyagan dalapnun maibuyut kan sakon. ¹⁶ (Ay-o binunyang ku pay da Estefanas un simbalyan. Yoong naidon tigammuk si udum ut binunyang ku.) ¹⁷ Ta bokona imbaunak kan Kristu un umoy mamunyang nu adi imbaunaka umoy mangiwalagawag sit Nabalun

Damag. Ot adik usalon dit nasiliba man-uugud di tagu utdin man-iwalagawagak dalapnu sadit pannakabalin dit damaga maipanggop sit natoyan Kristu utdit kulus ud maipaila.

Sat Natoyan Kristu Dit Mangil-an Sit Kasilib Kan Pannakabalin Apudyus

¹⁸ Sadit damaga maipanggop sit natoyan Kristu utdit kulus, tinitingang sidan madusa't inggaingga yoong kan ditaku'n taguwon Apudyus, sadiya damag dit mangil-an taku't dit pannakabalin na. ¹⁹ Awad dit naikanglita Ugud Apudyus un kanana'n,

“Yam-anok dit kinasilib dadit nasilib. Ot ipailaka maid selbin dit kinalaing dat nalaing.”

²⁰ Ot nu kama't di, ngad nat selbin di masilib nu onnu dadit mimistulun di lintog kan dadit nalainga makadibati uttun lubung? Ta impailanon Apudyus un maid selbin dit kinasilib di tagu uttun lubung. ²¹ Ta gapu't dit kinasilib Apudyus adina impalubus un matigammuwan dat tagu un kustu si Apudyus gapu't dit kuwa da un silib. Inun-unnay naot un taguwon dadit manuttuwa't dit damaga iwalwalagawag mi un kanan dan adi manuttuwa un tinitingang. ²² Ta sadan Judio piyaon dan mangila't am-amug si manuttuwaan da. Ot sadan bokona Judio ininnapon da dit nasiliba mantutudtudu. ²³ Yoong nu dikami, iwalagawag mi dit maipanggop kan Kristu un nailansa utdit kulus. Satu dit damaga makaungotan dan Judio kan ibilang pay dan bokona Judio un tinitingang. ²⁴ Yoong sidan inayagan Apudyus un tagu na, Judio man onnu

bokona Judio, sat damaga maipanggop kan Kristu dit mangil-an da utdit pannakabalin kan kinasilib Apudyus un managu't tagu. ²⁵ Sadit kanan dat tagu'n tinitinganga panggop Apudyus, adayu'n nasilsilib nu san kinasilib di tagu. Ot sadit kanan dan kinakapsut na, adayu'n nabakod nu sadit kinabakod di tagu.

²⁶ Somsomkon yu kad susunud nu singngadan yu utdit nangayagan Apudyus kan dikayu. Piga'l lawa dat ibilang dan tagu'n nasilib kan dikayu. Piga'l lawa dan awad si kababalin onnu anak di nangatu'n tagu. ²⁷ Yoong siya'd pinilin Apudyus dadit naid si tigammu't dit man-iilan di tagu dalapnu mabainan dadit ibilang di tagu'n nasilib kan pinili na dadit nakapsut sit man-iilan di tagu dalapnu mabainan dadit ibilang di tagu'n nabilog. ²⁸ Talona pinili na dadit nadoba'n tagu uttun lubung, maduladula kan ulay sadat adin di tagu ikankanamungan dalapnu ipailan Apudyus un Adina ibilbilang dadit idaydayaw kan ipotpotog di tagu uttun lubung. ²⁹ Siyadi dit kingwa na dalapnu maid tagu't mamasdayaw sit atubang na. ³⁰ Si Apudyus ud nangidagamung kan ditaku kan Jesu Kristu kan impooy na si Kristu un manligwatan di silib taku. Ot gapu kan Kristu imbilang ditaku kan Apudyus un nalintoga tagu, pinambalin ditaku'n nadalus un taguna kan pinawayaana ditaku. ³¹ Isunga kanana't dit naikanglita ugud Apudyus un, "Nu awad mamiya'n mampasdayaw, sad ipasdayaw na dit kingwan Apudyus."

Intutudun Pablo Dit Maipanggop Kan Kristu

¹ Susunud, utdit dummakngak kan dikayu un ummoy nangiwalagawag sidit nailimoda panggop Apudyus,* adik nan-ugud si nadaloma bagbaga onnu nan-ugud un kama't dadin nasilib. ² Ta utdit inggawak kan dikayu ingkoddong ku un maid udum si itudtuduk nu adi sat maipanggop kan Jesu Kristu un nailansa utdit kulus. ³ Utdit ininggawak kan dikayu, nakapsutak kan mamilpilpilak sit ogyat ku un adi makatungpal sit ipakwan Apudyus. ⁴ Utdit nantutduwak kan dikayu adiyak nan-usal sidat makaawisa bagbagan dat nasisiliba tagu nu adi naipaila kan dikayu dit pannakabalin Ispiritu Santu. ⁵ Kad nanutuwa kayu maipagapu't pannakabalin Apudyus un bokona maipagapu't kinasilib di tagu.

Sat Kinasilib Apudyus

⁶ Sidan nabakod si pammati, itudtudu mi dit kinasilib yoong bokona padan dit silib dat tagu't tun lubung onnu sadan maapu uttun lubung un mampatingga't kinatulay. ⁷ Ta sat nalimoda kinasilib Apudyus tun itudtudu mi. Satu un kinasilib naituding sit daan payyan tun lubung makwa un mangtod si nakaskasdaawa maid-ayawan taku. ⁸ Yoong adin dat tutulay situn lubung naawatan tuwa kinasilib. Ta nu naawatan da okyan, adida inlansa dit nadayawa Apu utdit kulus. ⁹ Ot natungpal dit naikanglita ugud Apudyus un kanana'n,

* **2:1** Onnu nalimoda maipanggop kan Apudyus, onnu pammanoknok maipanggop kan Apudyus.

“Adin payyan dat tagu naila onnu dingngol kan adin di tagu kaboolana somsomkon dit gattoka insaganaan Apudyus sidadit mamippiya kan siya.”

¹⁰ Yoong impatigammun Apudyus datu kan ditaku gapu't dit Ispiritu na ta sadit Ispiritu na sukisukona dit kakigad ulay sadit nadaloma panggop Apudyus. ¹¹ Sanat osa'n tagu, maid makatigammu't dit somsomok na nu adi siya pay lawan. Ot pada na pay un maid makatigammu't dit somsomok Apudyus nu adi sat Ispiritu na pay lawan. ¹² Yoong ditaku'n manuttuwa, bokona sadit nailubungana ispirititu dit inawat taku nu adi sadit Ispiritu un imbaun Apudyus kan ditaku dalapnu maawatan taku dat losana itdon Apudyus kan ditaku.

¹³ Ot itudtudu mi dat maipanggop sidatu un itdon Apudyus un usalon mi dat uguda isulun dit Ispiritun Apudyus un bokona nanligwat sit kinasilib di tagu. Ilawlawag mi dat naispirituwana banag sidan tagu un inggawan dit Ispiritun Apudyus. ¹⁴ Yoong sadit tagu'n naid si Ispiritun Apudyus kan siya Adina awaton dat itdon dit Ispiritun Apudyus gaputa naid potog da kan siya. Adina pay maawatana kustu dida ta sat kustu'n kaipooyan kan potog da maawatan ullawa gapu't dit tulung dit Ispiritun Apudyus. ¹⁵ Yoong sat tagu'n awad dit Ispiritun Apudyus kan siya, kaboolana'n usigon dan losana banag. Yoong maid tagu't makausig kan siya. ¹⁶ Kanana't din naikan-glita ugud Apudyus un,

“Awad kad makatigammu utdit somsomok Apudyus? Awad kad makabalina

manudtudu kan siya?”
 Yoong ditaku'n manuttuwa, awad kan ditaku din mansosomsomok Kristu.

3

Sat Katuttuwaan Maipanggop Sit Talibasun Da Pablo Kan Apolos

¹ Susunuda manuttuwa, utdit ininggawak kan dikayu, adik matudtuduwan dikayu un kama't dan tagu'n idaddalan di Ispiritu Santu. Masa-pula tudtuduwak dikayu un kama't tagu'n mangu-unnud sidan pipiyaon di long-ag kan kama't abeng payyan si pammati kan Kristu. ² Isunga kamaak si nampainum si gatas kan dikayu kan adik initdan dikayu utdan nabolanga makan ta adiyu payyan maboolana kanon dan nabolang. Yoong inggana't tun satun adi kayu payyan makabool ³ gaputa somsomok payyan di tagu uttun lubung nat somsomok yu. Ta nu awad innapal kan susubog kan dikayu, bokon kada siya'd mangipaila un sad unnudon yu payyan dit pipiyaon di long-ag yu kan ugalin payyan di tagu't tun lubung nat ugali yu? ⁴ Nu awad mangibaga un, “Si Pablo ud maibuyutak” ot awad pay mangibaga un, “Si Apolos pay kan sakon.” Bokon kad si nailubungana koko-on di?

⁵ Apay singngadan kad Apolos? Kan singngadan ku pay? Mampada kami'l lawa un manselselbi kan Apudyus un inusal na un nangawis kan dikayu'n manuttuwa. Tinungpal mi ullawa dit talibasun intod Apudyus si kada osa kan dikami.

⁶ Utdit nangkokwaan mi, sakon dit nammula ot si

Apolos dit nansiyug yoong si Apudyus dit nam-padakoḷ. ⁷ Isunga bokona sat tagu'n mammuḷa onnu mansiyug dit napotog nu adi si Apudyus ta siya'd mampadakoḷ. ⁸ Naid nandumaan dat tagu'n nammuḷa kan nansiyug. Gun-gunaan Apudyus dit kada osa kan dida sigun sit kingwa da. ⁹ Mampada kami un mantaltalibasuwon Apudyus ot dikayu ud pitana un mangkokwaan mi.

Maiyalig kayu pay si boḷoya palpalangon Apudyus. ¹⁰ Ot maipagapu utdit kaboolaka intod Apudyus kamaak si nalainga mantutuud ot inniggak dit pannan. Sadan udum dat mangitultuluya mamalang. Yoong kada osa't datu masapula man-annad sit mampalang na. ¹¹ Ta maid sabali't pannana mabalina maigga nu adi sat naabusona naigga un siya si Jesu Kristu ullawa. ¹² Yoong mabalina manduduma dat usalon dat mampalanga isaad sit pannan. Man-usal dat udum si bulawan onnu palata onnu nangina'n batu un mamalang. Sadat udum man-usal dat kayu onnu gulun onnu dagami. ¹³ Ot nu dumtong dit timpu'n maukuman dat losana tagu, maipaila dit kustu'n potog dit tinalibasun di kada osa ta mapadas sin apuy. ¹⁴ Ot nu adina masgob dit insaad dit osa'n tagu't dit pannan, maitdan diya tagu si gun-guna na. ¹⁵ Yoong nu masgob dit insaad dit osa'n tagu, maid gun-guna na. Tuttuwa'n matagu yoong alig na ud nakabutik sit dakolana apuy.

¹⁶ Adi yu kad tigammu un dikayu ud timplun Apudyus ot sadit Ispiritun Apudyus gumloy kan dikayu? ¹⁷ Ot nu awad manam-an sit timplun

Apudyus, yam-anon pay Apudyus. Ta nasantuwan dit timplun Apudyus ot dikayu dit mandaganana timplu na.

¹⁸ Adi yu allilawon nat long-ag yu. Nu awad kan dikayu'd mangibilang sit long-ag na un nasilib maibasal sit nailubungana kinasilib, masapula awatona un bokona nasilib dalapnu mambalina tuttuwa'n nasilib. ¹⁹ Ta sanat maibilanga kinasilib situn lubung naid selbi na utdin man-iilan Apudyus. Ta kanana't dit naikanglita ugud Apudyus un, "Usalon Apudyus dit kinasilib dat nasiliba tagu un mangabak na kan dida." ²⁰ Kanana payyan un, "Tigammun Apu un sadit somsomok dat nasilib, naid selbi na." ²¹ Siya'd gapuna un masapula naid mangipasdayaw si singngadan na mana tagu. Ta naitod dan losana maipooy kan dikayu. ²² Kama kan dikami kan Apolos kan si Pedro naibaun kami un manselbi kan dikayu. Padana pay sidan losana kakigad: satun lubung, mataguwan kan matoyan, banbanag situn satun kan sin madoldola al-algaw, kuwa yu dida'n losan. ²³ Ot dikayu, kuwa dikayu kan Kristu ot si Kristu, kuwan Apudyus.

4

Sat Talibasun Dat Apostoles

¹ Masapula ibilang yu dikami un babbaunon Kristu un nangitalgodana't dit talibasun mangitudtudu utdat katuttuwaana adi naipatpatigammu't dit. ² Ot sat tagu'n naitalgodan di talibasun, masapula mapanoknokon un matalgodan ud apu na. ³ Yoong kan sakon, maid

kapangnu na nat mangkuisan yu kan sakon onnu sat makuisak sidat uukkuman di tagu. Ta ulay sakon adik kuison tun long-ag ku. ⁴ Ta ulay nu nada^lus tun somsomok ku bokona siya'd mangipanoknok un ta^lona naid nakabasula^k. Sadit Apu ullawa ud makaukum kan sakon.

⁵ Siya'd gapuna'n adiyu kuison dat udum sit daan di timpu. Uwayon yu dit dumakngan Apu un umoy mangukum ot siya'd mangipaila't dan losana banaga maisusulla^k sin kako^lopan kan mangiko^lwag sidan losana pangpanggopon di tagu. Kadon itdon Apudyus dit pammadayaw un maibagay si kada osa.

⁶ Susunud, dikami kan Apolos din inusal ku un nan-abalig un maipooy si mangkapiyaan yu da^lapnu maada^l dit kaipooyan didit naikanglita ugud un, "Adi yu pasawayan dat naikanglit." Siya'd kingwak da^lapnu maidon mangitakka^l ut osa si maidobaan di osa. ⁷ Singngadan nat nangisaad kan dikayu un nangatngatu nu sadan udum? Bokon kada si Apudyus nangitod sit losana awad kan dikayu? Ot in-inona'n manak-takka^l kayu un kama nu bokona naitod dan awad kan dikayu?

⁸ Naid nin masapul yuwon. Gummaknang kayu ninon. Nambalin kayu gayamon un ali ulay naid tu^lung mi. Ay! Napiya okyan nu tuttuwa da^lapnu makapan-ali kami pay kan dikayu. ⁹ Ta utdin kanak, intod Apudyus kan dikami'n apostoles dit kadobaana saad ot kama kami't dan nakoddon-gana mapatoya maipabuya utdan losana tagu't tun lubung kan sidan aanghel. ¹⁰ Maibilang

kami'n naid si tigammu maipagapu't manuttuwaan mi kan Kristu yoong nu dikayu, nasilib kayu gapu kan Kristu. Nakapsut kami yoong nabilog kayu. Maduladula kami yoong maiday-dayaw kayu. ¹¹ Inggana't tun satun mabibit-til kami, mauuwaw kan manggagayyot kami. Madanudangun kami kan naid pay monok boloy mi. ¹² Ibados mi un mantalibasun dalapnu awad ikatagu mi. Nu awad mangiliw kan dikami, iluwalu mi ta mabindisyunan. Nu mapalpaligat kami iyattom mi ullawa. ¹³ Nu man-ugudan dikami't laweng sumungbat kami si napiya'n ugud. Inggana't tun satun ibilang dikami utdan tagu't tun lubang un kama't luut onnu nakuskusa isaw.

¹⁴ Bokona isulat ku datu dalapnu pabainak dikayu yoong dalapnu masuluwan kayu ta kama kayu si aabeng ku un potpotgok. ¹⁵ Ta ulay nu adina mabilang danat mangayyuwan kan dikayu't nat manuttuwaan yu kan Kristu, bokona adu danat ama yu. Ta utnat manuttuwaan yu kan Kristu, nambalinak si ama yu utdit nangidakngak sit Nabalun Damag kan dikayu. ¹⁶ Siya'd gapuna'n pangngaasi yu ta unudon yu dat kokkook. ¹⁷ Imbaun ku si Timoteo dalapnu tumulung kan dikayu. Ta siya'd potpotgok kan matalgodana abeng ku gapu't manuttuwaana kan Apu. Siya'd mangipalagip kan dikayu't dit mantataguk maipagapu't pammatik kan Kristu un siya payon dit mantatagun itudtuduk sidat losana gimung di manuttuwa utdan nadumaduma'n igaw.

¹⁸ Tummangsiton dan udum kan dikayu ta

kanan da nin nu madikon umoy bilingon dikayu. ¹⁹ Yoong dandaniyakona umoy nu ipalubus Apu. Ot sakona mismu ud mamnok sidit pannakabalin un awad sidatuwa natangsit onnu mantultulli da'l lawa. ²⁰ Ta sadat tagu'n tuttuwan iyapuwan Apudyus mailasinan da gapu't dit pannakabalin Apudyus sit mataguwan da un bokona gapu't dat ibagbaga da. ²¹ Ot ngadan nat piyaon yu? Umoy-aka manusa kan dikayu onnu umoyaka mangipaila't dit mampipiyak kan kinaammak? Awad kan dikayu.

5

Sadan Gumabasula Bulun

¹ Awad naipadamag kan sakona annat mangmangwa't gabbainan kan dikayu ta annat osa'n lalaki un inasawa na dit pigwa'n asawan ama na. Ot siya pay uman di din kadadagan un ulay dan adi manuttuwa, adi da koon. ² Yoong apay un manaktakkal kayu imbisa madomdoman kayu okyan? Masapula kaanon yu utnat gimung yu nat un lalaki. ³ Ta ulay maidak kan dikayu, kama nu awadak ta annat nat somsomok ku kan dikayu. Ot ingkoddong kuwon dit dusan dinata lalaki'n nangwa utnata banag maipagapu't dit kalintogaka intod Apu taku'n Jesus. ⁴ Isunga nu manggimung kayu, annat nat somsomok ku kan dikayu. Ot maipagapu utdit kalintogak un nanligwat kan Apu taku'n Jesus, ⁵ kaanon yu nata lalaki ot bayan yu un paligaton Satanas ta ulay mayam-an dit long-ag na nu matagu dit kadogwa na nu dumatong dit timpu'n mangukuman Apu Jesus.

⁶ Nadadag nat mamaspasdayaw kayu. Adiyu kad tigammu dit uuggudon da un sat simpoka un bubud, alisana un aminon dit maikamosana? ⁷ Siya'd gapuna un kaanon yu dit dadaana bubud, un siya dit basul dalapnu nadalus kayu. Kadon maiyalig kayu si bagu'n tinapay un naid si bubud ta doda'n siya'd kamaan yu. Ta naabusona naidatun si Kristu un alig din kannelu'n maidatun nu timpun dit piyesta.* ⁸ Siya'd gapuna'n lagsakan taku dit Piyesta udsi tinapaya naid si bubud, un siya dit nadalus kan napudnu un mantatagu bokon sit tinapaya awad si bubud, un siya dit mantatagu'n napnu't basul kan kinadadag.

⁹ Imbagak sit osa'n sulat ku un adi kayu makabulbulun sidan manogsog-on si bokona asawa da. ¹⁰ Yoong bokona sadat losana tagu't tun lubunga mangmangwa't kama't di dit piyaoka ugudon onnu sadat naagum, kumupulos onnu sadat mandayaw si sinan-apudyus. Ta inona'n makasiwam datu? Taynam yan tun lubung asim makasiwan dida! ¹¹ Sat piyaoka ugudon, adi kayu makabulbulun sit tagu'n ibilang na dit longag na un sunuda manuttuwa yoong sog-onona dit bokona asawa na, naagum, mandayaw si sinan-apudyus, mampalpalaweng si uduma tagu, gumubuuk onnu kumupulos. Adiyu pay kaubunga mangangan din tagu'n kama't di.

¹²⁻¹³ Naid biyang ku un mangkuis sidan bokona

* 5:7 Sat ugalin di Judio nu Piyestan di Nalausán masapul un idawat da'l losan dat bubud un awad sit boloy da kad, asida mampalti si kannelu nu mabigat. Isunga nu napaltiyon dit kannelu masapula maid ud bubud si nabati utdit boloy. Ilan yu utdin Glosario dit kaipooyan di Piyestan di Nalausán.

sunuda manuttuwa. Si Apudyus ud nangamunga mangukum kan dida. Yoong lobbong yu un kuison dan naidagamung sinat gimung yu ta awad naikanglita ugud Apudyus un kanana'n, "Kaanon yu nat nadadaga tagu utnat gimung yu."

6

Masapula Adida Mandidinnalum Dat Manuttuwa

¹ Nu awad osa kan dikayu si mangidalum si pada na un manuttuwa, adina mabalin un umoy sit kuis un adi manuttuwa nu adi umoy sidan tagun Apudyus dalapnu dida'd mangilintog. ² Adiyu kad tigammu un sadat tagun Apudyus ud mangukum situn lubang? Ot nu dikayu ud mangukum situn lubang, adiyu kad mabalinana usigon dit akita lawa'n banag? ³ Adiyu kad tigammu un ukumon taku dan aanghel? Ot nu maukum taku dida, sadan akita lawa'n banag kad situn lubang nat adi taku mausig? ⁴ Isunga nu awad kakamma't dadi un kasu yu, apay un umoy kayu pailintog sit tagu'n bokona mabigbig sidat manuttuwa? ⁵ Mambain kayu pay okyan. Naid kad ulay osa kan dikayu't manigammu'n mangilintog sidanat kasu yu un manuttuwa? ⁶ Masapul kada idalum din osa ud sunud na ot sadat adi manuttuwa ud mangilintog?

⁷ Katuttuwaana, sat mandidinnaluman yu, ipaila na un inabak dikayu't kinadadag. Bokon kada napipiya nu dikayu nat mangwaan dat laweng onnu dikayu'd suwitikon da? ⁸ Yoong bokon ta dikayu nat mangwa't laweng kan mansuwitik. Ot sad kalaweng na, koon yu pay lawan sidan sunud yu un manuttuwa. ⁹ Adi

yu kad tigammu un bokona maidagamung sit mangiyapuwan Apudyus dat mangmangwa't nadadag? Adiyu allilawon nat long-ag yu. Ta sat tagu'n manogsog-on si bokona asawa na, sat lalaki'n sog-onona dit padana'n lalaki, sat mandayaw si sinan-apudyus ¹⁰ padana pay sidat man-aakaw, naagum, gumubuuk, mampalpalaweng si udum kan sadat kumupulos bokona maidagamung da utdin mangiyapuwan Apudyus. ¹¹ Sat katuttuwaana, kama't di dit kokkoon dat udum kan dikayu utdit, yoong gapu't dit pannakabalin ud Apu taku'n Jesu Kristu kan gapu't dit Ispiritun Apudyus, nadalusan kayuwon sidan basul yu. Nambalin kayuwona nadalusa tagun Apudyus kan maibilang kayuwona nalintog sit man-iila na.

Usalon Yu Nat Long-g Yu Si Maidayawan Apudyus

¹² Awad da ud mangibagbaga un, “Maipalubusa kook nat piyaoka koon.” Tuttuwa yoong bokona mangkapiyaan taku dan losana makwa. Isunga ulay kanaka, “Mapalubusanaka mangwa't dan piyaoka koon,” adik pay ipalubusa iyapuwanak si singngadan na mana kook.

¹³ Ot awad da pay mangibagbaga un, “Nakwa nat makana manselbi utdit buwang. Ot sadit buwang nakwa un inggawan dit makan.” On tuttuwa di, yoong awad timpu'n mankidongon Apudyus dida'n duwa. Yoong satun long-ag taku bokona nakwa dalapnu mausala manog-on si bokona asawa nu adi nakwa dalapnu mausala manselbi kan Apu Jesus. Ot si Apu Jesus ud

mangayyuwan situn long-ag taku. ¹⁴ Pinaungal Apudyus si Apu Jesus kan katoy ot paungalona pay ditaku utdit pannakabalin na.

¹⁵ Adi yu kad tigammu un sanat long-ag yu paltin din long-ag Kristu? Ot makwa kad un sat osa'n paltin di long-ag Kristu umoy sumip-un sit long-ag di osa'n magatgatang dit kinababai na? Adina makwa! ¹⁶ Adiyu kad tigammu un singngadan na mana sumip-un si babai un kama't di, mambalin dan ossaana long-ag? Ta kanana't dit naikanglita ugud Apudyus un, "Sadat duwa mambalin da si ossaan." ¹⁷ Yoong sat tagu un maiyossaan kan Apu Jesus man-ossaan dit som-somok da.*

¹⁸ Masapula adiyu sog-onon nat bokona asawa yu. Ta sanata basul naiduma't dan uduma basul di tagu. Onta sat manog-on si bokona asawa na sat long-ag na pay lawan dit mambasulana. ¹⁹ Adi yu kad tigammu un sanat long-ag yu siya'd timplun Ispiritu Santu un intod Apudyus un inggaw kan dikayu? Isunga bokonona kuwa yu nat long-ag yu nu adi kuwan Apudyus. ²⁰ Ginatang dikayu't nabanol ot masapula usalon yu nat long-ag yu si maidayawana.

7

Imus Maipanggop si Man-aasawa

¹ Sinsadin, siyatu'd sungbat ku utdit inyimus yu utdit sulat yu.

Un-unnay nu Adina mangasawa nat osa'n tagu.

² Yoong gaputa adu dan manogsog-on si bokona

* **6:17** onnu ispiritu da.

asawa da, un-unnaya lawa'n kada osa'n lalaki kan kada osa'n babai awad asawa na. ³ Ot sat asawa un lalaki, masapula tungpalona dit loblob-bongona't dit asawa na ot padana pay sit asawa'n babai. ⁴ Ta bokona iyapuwana di babai dit long-ag na pay lawan, nu adi iyapuwana dit lalaki. Padana pay sit lalaki ta bokona iyapuwana dit long-ag na pay lawan nu adi iyapuwana dit babai. ⁵ Isunga dikayu'n awad si asawa, adiyu ipaidam nat long-ag yu utdan asawa yu malaksig nu mantulagan yu un adi yan mansog-on si piga'n algaw dalapnun maipasnok yu un dit manluwalu. Yoong ituluy yu umana mansog-on nu magangput dit manluwaluwan yu dalapnu adi dikayu masugsugan kan Satanas gapu't adiyu maiyattoma gikna yu.

⁶ Ibagak datu dalapnu maawatan yu un ipalubus ku un mangasawa kayu yoong bokona ibilin ku. ⁷ Ta piyaok okyana nu mabalin padaon yu ud sakona maid si asawa. Yoong tigammuk un bokon ussiya'n mampapada taku ta nadumaduma din kaboolan taku un intod Apudyus.

⁸ Sinsadin, kan dikayu'n daan payyana maasaw-an kan dikayu'n napangis kan nabilug, ibagak un un-unnay nu adi kayu mangas-asawa un kama kan sakon. ⁹ Yoong nu adiyu maattoman nat gikna yu, mangasawa kayu ta unnay pay nu sadit idaman yu dit somsomok yu un mangasawa.

¹⁰ Ot sadat naasawaan siyatu'd ibilin ku. Yoong bokona kuwaka somsomok nu adi si Apu Jesus. Sat babai, masapula Adina idangan si asawa na. ¹¹ Yoong nu umidang masapula Adina mangas-asawa malaksig nu man-ulina maikapiya kan

asawa na. Pada na pay sit lalaki un Adina ma-balina idangan si asawa na.

¹² Ot siyatu'd ibilin ku utdan udum. Sakon pay lawan tun makinbilin ta naid imbagan Apu Jesus maipanggop situ. Nu sanat manuttuwa'n lalaki ta bokona manuttuwa nat asawa na, Adina idangan nu intulon dit babai'n paibalyan. ¹³ Padana pay sit babai'n manuttuwa yoong bokona manuttuwa dit asawa na. Adina idangan dit asawa na nu intulon na un ibalyan. ¹⁴ Ta sanat adi manuttuwa'n lalaki, inawat payon Apudyus gapu't dit naidagamungana kan asawa na un manuttuwa. Ot pada na pay sit babai'n adi manuttuwa, inawat payon Apudyus gapu't dit naidagamungana kan asawa na un manuttuwa. Ta nu bokona kama't di, maibilang dat anak da un anak di bokona manuttuwa. Yoong sat katuttuwaana awaton Apudyus dida un anak na. ¹⁵ Yoong nu sanat bokona manuttuwa un asawa ta piyaona'n idangan nat manuttuwa'n asawa na, nawaya dit manuttuwa'n asawa un mamalubus kan asawa na. Ta somsomkon yu un piyaon Apudyus un kapkapiya din mataguwan dan tagu na. ¹⁶ Ta sika un babain manuttuwa, tigammum kad nu sika'd makaawis kan asawam un manuttuwa? Sika un lalakin manuttuwa tigammum kad nu sika'd makaawis kan asawam un manuttuwa?

Mapnok Taku Sit Kasasaada Intod Apudyus Kan Ditaku

¹⁷ Malaksig sidan nangasawa't bokona manuttuwa, masapula ituluy yu dit mataguwan un intuding Apudyus kan sat kasasaad yu utdit timpu'n nangayagana kan dikayu'n manuttuwa. Siyatu ud

lintoga itudtuduk sidan losana gimung di manuttuwa. ¹⁸ Kaspangaligan ta naabus natulgiyan dit lalaki utdit nangayagan Apudyus kan siya'n manuttuwa, adina masapula kaanon dit mangilil-an sit natulgiyana. Nu adina natulgiyan sit naayagana adina masapula patulgiyan. ¹⁹ Ta san matulgiyan kan adi matulgiyan naid kokwa na ta sad napotog san manungpalan taku't dan bilin Apudyus. ²⁰ Isunga Adina masapula obsonon dit kasasaad taku't dit nangayagan Apudyus kan ditaku'n mambalina tagu na.

²¹ Nu puyung* kayu't dit nangayagan Apudyus kan dikayu adi yuwon sosomkon di. Yoong nu awad gundaway yu un mawayaan, adiyu palabason. ²² Ta ulay puyung kayu't dit naayagan yu un maidagamung kan Apu Jesu Kristu, sosomkon yu un winayaan dikayu kan Kristu utdat basul yu. Ot sat nawaya'n tagu un naayagana maidagamung kan Kristu, kama nu nambalina babbaun ta manselbiyon kan Kristu. ²³ Ginatang dikayu kan Apudyus si nabanol. Isunga adi kayu papuyung si tagu. ²⁴ Susunuda manuttuwa, adiyu obsonon dit kasasaad yu utdit nangayagan Apudyus kan dikayu'n mambalina tagu na nu adi itultuluy yu un manuttuwa kan Apudyus sidiya kasasaad.

Sat Maipanggop Sidan Naid Si Asawa Kan Sadan Bilug

²⁵ Ot san maipanggop sidan adi payyan nangasawa, naid bilin kan sakon si nanligwat kan

* **7:21** San puyung kan dida'n Judio, siya'd kadobaan un kasasaad di tagu. Naid wayawaya na un mangwa't piyaona pay lawan. Mabalin un magatang.

Apu Jesus. Yoong ibagak tun kasomsomkak ta matalgodak maipagapu't kaasi na.

²⁶ San makanak, napipiya nu mantultuluy da utdiya kasasaad maipagapu't datun adu'n ligat situn satun. ²⁷ Yoong nu san lalaki ta naabusona nangasawa, adi naon umidang sin asawa na. Nu naid payyan asawa na adi naon man-inap si asawona. ²⁸ Yoong nu mangasawa bokona makabasul. Padana pay sin babai, bokona makabasul nu mangasawa. Yoong sadan mangasawa, lak-amon da dat ligat di naasaw-an un siya dit piyaoka ligligan yu.

²⁹ Piyaoka ugudon susunud, annat sin-akitana lawaon sinat timpu un nabun-an sit daan Kristu un mangulin. Ot manlapu uttun satun, sadat awad si asawa masapula bokona sadat asawa da ullawa'd ipappapuut da. ³⁰ Sadat madomdomdoman kan sadat manlaglagsak masapula bokona siya'd sosomkon da dit domdom onnu lagsak da. Sadat gumatang masapula bokona sadat ginatang da dat isosomok da. ³¹ Singngadan na mana banag onnu makmakwa uttun lubung masapula bokona dida'd ipappapuut yu. Ta losan datu un awad situn lubung, dandaniyona mangkigad.

³² Piyaok un bokona adu dan somsomkon yu. San lalaki'n naid payyan si asawa, iyossaan na un somsomkon dat ipakwan Apu Jesus kan nu inona'n pas-omon. ³³ Yoong sat lalaki'n naasawan, sosomkona pay dat banag situn lubung un mampasoom kan asawa na ³⁴ kad mangkagwa dit somsomok na. Sat babai'n naid si asawa onnu sat balasang, iyossaan na un somsomkon dat ipakwan Apu Jesus ta piyaona'n idatun dit long-ag

kan somsomok na un manselbi kan siya. Yoong sat naasawaana babai, sosomkona pay dat banag situn lubung un mampasoom kan asawa na.

³⁵ Ibagak datu gaputa mangkapiyaan yu un bokona gaputa iyapak nat mangasaw-an yu. Ta piyaoka matigammuwan yu dit kustu'n mantatagu kan naiyossaana manseselbi kan Apu Jesus un maid ud mataktaktakana.

³⁶ Nu awad lalaki'n naitulaga mangasawa ta pagalupona un makabasul nu ituluy na un asawon dit naitulagana yoong Adina maattoman dit gikna na kan talona sosomkonan mangasawa, ununnay nu mangasawa'l lawaon. Bokona basul.

³⁷ Yoong sat lalaki'n mangikoddonga Adina asawon dit naitulagana ta gattoka siya'd piyaona un bokona napapilit, nu maattomana dit gikna na kan talona siya'd somsomok na, kustu dit koonan.

³⁸ Isunga sat lalaki'n mangasawa't dit naitulagana, napiya dit koonan. Yoong sat lalaki'n adina ituluya mangasawa amo napippiya dit koonan.

³⁹ Ot nu maipanggop sit babai'n naasawan, bokona nawaya'n mangasawa't udum nu matattaguwan dit asawa na payyan. Yoong nu matoy dit asawa na, nawayaona mangasawa utdit lalaki'n piyaona yoong masapula manuttuwa kan Apu Jesus dit asaw-ona. ⁴⁰ Yoong amo nalaglagsak diya babai nu adi naon mangas-asawa utdin kanak. Ot tigammuk un idaddalanak pay sidit Ispiritun Apudyus situwa kasomsomkak.

8

Sat Makana Naidatun Si Sinan-apudyus

¹ Sinsadin, nu maipanggop sit makana naidatun si sinan-apudyus, tuttuwa nat kanan yu un tigammu taku'l losan din katuttuwaan maipanggop sidadi. Yoong san tigammu, siya'd mampatangsit si tagu, san mampipiya, siya'd makapabilog. ² San mangipagalup un losana tigammu naon, Adina payyan tigammu dit kustu un masapula tigammu na. ³ Yoong sat tagu'n mamippiya kan Apudyus, tigammun Apudyus un sadiya tagu dit manigammu't dit kustu.

⁴ Sinsadin, nu maipanggop sit manganan si makan un naidatun si sinan-apudyus, tigammu taku un naid katuttuwaan dat sinan-apudyus ta naid udum si apudyus nu adi si Apudyus ullawa. ⁵ Ulay awad da ud mauguda apudyus sin langit onnu uttun pita, ta tuttuwa'n adu dan maapudyus kan maapu, ⁶ yoong kan ditaku'n manuttuwa tigammu taku'n os-ossaan ullawa si Apudyus. Siya'd Ama taku un nangwa utdan losan ot matagu taku'n manselbi kan mandayaw kan siya. Awad os-ossaan ullawa'n Apu un si Jesu Kristu un siya'd pinampaloswan Apudyus sidan losana banag ot gapu kan siya awad bagu'n mataguan taku.

⁷ Yoong bokona losana manuttuwa makaawat situwa katuttuwaan. Ta awad da ud buluna manuttuwa un, sidit daan da un manuttuwa umminam da utdit pammati un tuttuwa dat sinan-apudyus. Siya'd gapuna un nu mangan da si makana naidatun, kanan da un tuttuwa'n naidatun si sinan-apudyus kad mabulung dit somsomok da gaputa adi da payyan amo maawatan.

⁸ Yoong bokona sat makan dit mangiyadani kan

ditaku kan Apudyus. Bokona dumadag onnu kumiya dit maidagamungan taku kan siya nu mangan taku onnu adi taku mangan si makana naidatun.

⁹ Yoong ilan yu ta sanat kinawaya yu bokona siya'd gapun di makabasulan dat tagu'n nakapsut si pammati. ¹⁰ Ta nu sika un kustu'n nakaawat ta makakan ka utdin timplun di sinan-apudyus ot maila dika't dit osa'n mangkulang payyan si man-aawat, adi pay an mapabilog dit somsomok na un mangan ulay nu kanana'n basul? ¹¹ Kadon, sadit kustu'n naawatam siya'd gapun dit nayam-anan dit pammatin dit sunud un nasubbut sit natoyan Kristu. ¹² Ot nu kama't di un mambasbasul taku't dan bulun taku kan am-amdon taku un pakapsuton din somsomok da, mambasbasul taku pay kan Kristu. ¹³ Isunga nu sat manganak sidat naidatun dit maigapuwan di makabasulan di osa'n sunud ku un manuttuwa, madikona talon kanon dalapnu bokona sakon ud gapun dit makabasulana.

9

Sat Kalintogan Kan Bibiyangon Dat Apostoles

¹ Wayawayaak un mangwa't dan piyaok. Tuttuwa'n apostolesak kan tuttuwa'n nailak si Apu taku'n Jesus. Ot dikayu ud bungan dit talibasuk maipagapu kan Apu taku. ² Ulay nu adsanak bigbigona apostolesidan udum maid duwaduwaka bigbigon yu ud sakona apostol. Ta sanat manuttuwaan yu kan Apu dit mangipanoknok sidit ki-naapostolesku.

³ Ot satu'd sungbat ku utdan manuladula kan sakon. ⁴ Apay naid kad kalintogan mi un maitdan

si ikatagu mi utdan tudtuduwan mi? ⁵ Naid kad kalintogan mi un mangidallay si asawa mi un padan dit koon da Pedro, sadat susunud Apu Jesus kan uduma apostol? ⁶ Dikami kada lawa kan Bernabe ud masapula mantalibasu't ikatagu mi? ⁷ Awad kad suldadu un bayadana pay lawan nat gastus na utdit inggawana't kinasuldadu? Singngadan na un mammumuḷa't ubas nat adi mabalina mangan sit bungan dit muḷa na? Singngadan na un mantataḷkon si kannelu nat adi mabalina manginum sit gatas dat taḷkon na? Naid!

⁸ Bokona lawa'n maibasal sit kasomsomkan di tagu datu'n ibagbagak nu adi awad sin ugud Apudyus. ⁹ Ta kanana't dit lintoga ingkanglit Moses un, "Adim bunguton nat sangin di baka nu man-ilikom dalapnu mangan nu piyaona." Ot sadat baka kad dit sosomkon Apudyus sidit paingkanglit na tuwa lintog? ¹⁰ Bokon! Ditaku'n tagu dit ug-ugudona't di. Onta mamboka dat tagu kan man-ani da ta nanam-on dan maibingayan da utdit maani. ¹¹ Ot dikami'n dit nanu dtudu't dit ugud Apudyus kan dikayu alig mi ud nammuḷa't naispirituwana bukoḷ ot laweng kad nu gumingay kami kan dikayu't ikatagu mi? ¹² Ta nu awad kalintogan dat uduma mampatuḷung kan dikayu, bokon kada amo dakdakoḷ dit kalintogan mi?

Yoong ulay nu awad kalintogan mi, adimi inusal di un kalintogan nu adi inanusan mi dan losana ligat ta piyaon mi'l lawa'n adina malappodan dit maitudtuduwan din Nabaḷu'n Damaga maipanggop kan Kristu. ¹³ Titiggammu yu un sat tagu'n manselselbi utdit timplu, alaḷana dat kanona't dat maiyoy sit timplu un maitod kan Apudyus. Ot

sat manselselbi utdin dadattunan, maibingayan sidit datun. ¹⁴ Padana paya imbilin Apu Jesus un sadat man-iwalagawag sit Nabalu'n Damag siya'd mangal-an da si ikatagu da dit man-iwalagawagan da.

¹⁵ Yoong adik inusal ulay ngadan nat datu un kalintogan kan bokona isulat ku tu dalapnu koon yu kan sakon. Un-unnya lawa'n matoyak si bitil nu sat makaan dit gapun dit mampasdayawak.

¹⁶ Maid kalobbongaka mampasdayaw maipang-gop sit mangitudtuduwak sit Nabalu'n Damag ta naidutuk kan sakon tuwa talibas. Ot kaasiyak pay nu adik itududu dit Nabalu'n Damag.

¹⁷ Nu kasomsomkaka osa tun mantudtuduwak, nanam-ok un matangdananak. Yoong bokona kasomsomkaka osa nu adi si Apudyus ud nangitalgod kan sakon situwa talibas. ¹⁸ Ot ngadan dit tangdan ku? Naid udum nu adi sat gundaway ku un mangitudtudu't din Nabalu'n Damag un naid si bayad un bokona siya'd gun-gundawayak dit kalintogak maipagapu utdit manudtuduwak.

¹⁹ Wayawayaak un bokonak si babbaun di ulay ngadan na un tagu. Yoong ulay nu kama't di, pabaunak sidan losana tagu dalapnu ad-adu dan maawis ku un manuttuwa kan Jesu Kristu. ²⁰ Nu inggawak sidan Judio, mataguwak un kama't Judio dalapnu maawis ku dida'n manuttuwa. Isunga ulay tigammuka bokona masapula tungpalok dat lintoga ingkanglit Moises, tungpalok payon nu inggawak sidan manungtungpal sit lintog dalapnu maawis ku dida. ²¹ Padana pay nu inggawak sidan bokona Judio ta kamaak payon si bokona Judio un adi umunud sidat lintog Moses, dalapnu maawis

ku dida. Yoong bokona piyaoka ugudon un adikon tuttuwaon dit lintog Apudyus, sat katuttuwaana tungtungpalok dit lintog Kristu. ²² Nu inggawak sidan nakapuy payyan si pammati, bagayak pay dida dalapnu maawis da kad mapabilog dit pammati da. Ot ulay ngadan na un kalasin di tagu bagayak amin dit mantatagu da kan kook dat losana pamuspusan dalapnu awad manuttuwa kan dida.

²³ Kook un losan datu dalapnu umadu dan manuttuwa kan dalapnu mailak-amak pay sit bindisyuna itdon Apudyus gapu't dit Nabalun Damag. ²⁴ Tigammu taku un sadan makalumba ipakat dan manoddak yoong sat mangabaka lawa dit magun-gunaan. Ot siya'd padana kan ditaku'n manuttuwa, ipakat taku tun pammati* taku dalapnu maala taku dit gun-guna taku. ²⁵ Singngadan na mana mansagsagana'n makakuntis, masapula annadana un disiplinaan dit long-ag na. Siya'd koona dalapnu magun-ud na dit gun-gunana yoong sadiya gun-guna bokona mannanayun. Yoong kan ditaku, sadit mannanayuna gun-guna dit gun-gun-udon taku. ²⁶ Siya'd gapuna un iyos-ossaan ku tun somsomok ku un manatong sin pungtu. Kamaak si dumadanuga maid danug ku si adi kumna. ²⁷ Tutduduwak tun long-ag ku un man-attom inggana't talona maitulayak dalapnu gangputok kada tutduduan dan udum, adiyak maiwalin sidan magun-gunaan.

* ^{9:24} Sat kanana't din Griego, manoddak taku.

10

Bintaga Maipanggop Sidan Sinan-apudyus

¹ Susunuda manuttuwa, adiyu liuwan dit nakwa't dadit dadakko_l taku utdit nangipuyutan Moses kan dida. Tinu_lungan Apudyus dida ot losan dan iniiddungan dit bunot sit manadda_lanan da kan losan dan kummiyanga nando_lmang sit Nadu_lawa Baybay.* ² Ot sadit nangidungan dit bunot kan sadit nano_lmangan da utdit baybay kama dat nampabunyag un maidagamung kan Moses ta siya'd inun-unud da. ³ Losan da un nangan sit makan un intod Apudyus.† ⁴ Losan da un umminum sit danuma nilumtaw sit batu maipagapu't dit pannakabalin Apudyus.‡ Sadiya batu dit kaiyaligan Kristu un siya'd tuttuwa'n naibu_lun kan dida un nangngtod sidat kasapulan da. ⁵ Yoong ulay tinu_lungan Apudyus dida adu kan dida dat Adina nas-oman ot siya'd gapuna un nawa_lawa_lang dat ladag da utdit disyerto.§

⁶ Bintaga'n losan datu kan ditaku un siya'd manadala_n taku un adi mangwa utdan nadadag un padan dat kingwa da.* ⁷ Adi taku mandayaw sidan sinan-apudyus un padan dit kingwan dat udum kan dida. Ta naikanglit sit ugud Apudyus dit kingwa da un kanana'n, "Nantupak dat tagu'n nangan kan umminum asida lummigwata nantatadok."† ⁸ Adi taku padaon dit kingwan dat udum kan dida un sinog-on da dat bokona asawa

* **10:1** Exodo 13:21-22; 14:21-29. † **10:3** Exodo 16:35. ‡ **10:4** Exodo 17:6; Bilbilang 20:11. § **10:5** Bilbilang 14:29-30. * **10:6** Bilbilang 11:4. † **10:7** Exodo 32:6.

da ot duwampulu't tulu'n libu dat natoy kan dida't dit sin-algawana lawa. ⁹ Adi taku padpadason si Apudyus un kama't dit kingwan dat udum ot natoy da ta simpit ulog dida.‡ ¹⁰ Adi taku manlililili un kama't dit kingwan dat udum kan dida ot pinatoy dit anghel un kumapatoy dida.

¹¹ Napasamak datu un bintaga kan ditaku ot naikanglit da dalapnu man-adalan taku ta dandaniyon nat timpu'n mangkigadan ditu'n lubang.

¹² Nu ngadan nat mangipagalup un talona nabilog nat pammati na man-annad ta oni kada lawa, makabasul. ¹³ Naid suguga dumatong kan dikayu si bokona napadasan di losana tagu. Yoong matalgodan si Apudyus un manungpal sit sapata na un tumulung. Adina ipalubus un mapadpadas kayu utdan adiyu kaboolana labanon nu adi itdan dikayuwot kan siya't kaboolana mangiyattom nu timpu'n mapadpadas kayu dalapnu makalisi kayu.

¹⁴ Siya'd gapuna'n potgoka susunud, adi kayu mandayaw sidan sinan-apudyus. ¹⁵ Nanakman kayu'n tagu ot dikayu'd mangusig nu kustu onnu bokon dan ug-ugudok. ¹⁶ Nu uminum taku utdit natasa nu timpun di kumulgar nu maabusa manyaman taku kan Apudyus, bokon kada mailak-am taku utdit bindisyun un maipooy maipagapu't dit dalan Kristu un nan-ayus sit natoyana? Ot nu kanon taku dit mambibinniikan taku un tinapay bokon kada mailak-am taku utdit bindisyun un maipooy maipagapu't dit long-ag Kristu un nailansa't dit kulus? ¹⁷ Ot gaputa ossaana tinapay dit nabibbiikan taku padana pay

‡ 10:9 Bilbilbang 21:4-6.

un os-ossaan taku un long-ag ulay nu adu taku.

¹⁸ Somsomkon yu dit ugalin dat Judio. Sadat makakan sit naidatun, naidagamung daon un nandatun kan Apudyus. ¹⁹ Ot ngadan din piyaoka ugudon? Bokona piyaoka ibaga un sadan sinan-apudyus onnu sadan maidatun un makan kan dida awad potog da. ²⁰ Satu tun piyaoka ugudon. Sat idatun dan bokona makatigammu kan Apudyus, maidatun sidan dimunyu un bokona si Apudyus. Ot adik piyaon un maibu_lubu_lun kayu utdan dimunyu. ²¹ Adina mabalin un makainum kan makakan kayu utdin mangisomsomkan kan Apu Jesus asi kayu payyan makainum kan makakan sit maidatun si dimunyu. ²² Piyaon yu kada paapason si Apudyus sidit mangwaan yu utdi? Apay nabilbilog kayu kad nu si Apudyus?

²³ Awad uuggudon da un, “Maipalubusa koon taku dan piyaon taku’n koon.” On, yoong bokona losana banaga makwa, mangkapiyaan. “Maipalubusa koon taku dan piyaon taku’n koon.” On, yoong bokona losana banaga makwa makatu_lung sit pammatin dat udum. ²⁴ Masapul un osaosa’n tagu inapona dit mangkapiyaan dat udum un bokona lawa’n sat bukbukud na un mangkapiyaan.

²⁵ Isunga isida yu nat kalni un mailaku utdin malkit un adiyuwon imuimuson nu naidatun si sinan-apudyus onnu bokon dalapnu adika masosomkan. ²⁶ Ta kanan nat ugud Apudyus un, “Satun pita kan losana awad, kuwan Apudyus.”

²⁷ Nu awison dikayu si osa’n bokona manutuwa un umoy makakan kan siya ot piyaon yu un umoy, kanon yu nat maisunad kan dikayu

un adiyuwon imuimuson nu naidatun si sinan-apudyus onnu bokon dalapnu adika masosomkan. ²⁸ Yoong nu awad mangibaga kan dikayu un kanana'n, "Naidatun si sinan-apudyus tu," adiyu kanon un ipagapu yu utdit nangibaga kan dalapnu maid masosomkan. ²⁹ Piyaoka ugudon, adiyu kanon gaputa laweng sidit kasomsomkan dit nangibaga, bokona gaputa laweng kan dikayu. Ta nu sakon, apay un makoddongan nat wayawayak gapu't dit kasomsomkan di sabali'n tagu? ³⁰ Nu manyamanak kan Apudyus gapu utdit kanok, apay laweng dit kaugudak nu kanok?

³¹ Yoong sat ibagak kan dikayu, ulay nu wayawaya kayu'n mangwa utdan singngadan na mana piyaon yu, mangan kayu man onnu uminum kayu, masapula koon yu un maipooy si maidayawan Apudyus. ³² Adi kayu mangkokwa si gapun di makabasulan di uduma tagu, Judio man onnu bokona Judio onnu sidan tagun Apudyus. ³³ Padaon yu ud sakona danggayak dan kokkoon dan losana tagu. Bokona sat mangkapiyaak dan sosomkok nu adi sat mangkapiyaan dan losan dalapnu matagu da.

11

¹ Isunga padaon yu ud sakon un kama't din mamadaak kan Kristu.

Sat Kustu'n Koon Dat Babai't Din Simbaan

² Dayawok dikayu gaputa kanayun un somsomkonak kan uunnudon yu dadit intudtuduk kan dikayu. ³ Ot piyaoka maawatan yu un si Kristu ud mangiyapu utdan lalaki ot sadan lalaki ud mangiyapu utdan asawa da ot si Apudyus ud

mangiyapu kan Kristu. ⁴ Siya'd gapuna un nu man-abbung si ulu dit lalaki nu manluwalu onnu man-ibaga't dan paibagan Apudyus, ibabbain na si Kristu un mangiyapu kan siya. ⁵ Ot sat babai un adina abbugan dit ulu na nu manluwalu onnu man-ibaga't dan paibagan Apudyus kan siya, ibabbain na dit asawa na un mangiyapu kan siya kan naid duma na utdit babai un napulugan. ⁶ Isunga nu adin dit babai abbugan dit ulu na, napipiya'l lawa nu mampapulug. Ot nu ikabain din babai din mapulugan masapula man-abbung. ⁷ Masapula adin dit lalaki abbugan dit ulu na nu manluwalu ta sat lalaki dit mail-an dit awaawat kan kinangatun Apudyus. Yoong masapula abbugan dit babai dit ulu na ta siya'd mangil-an sit kinangatun dit lalaki. ⁸ Ta sadit damu'n lalaki bokona nanligwat sidit babai nu adi sat babai dit nanligwat sit lalaki. ⁹ Padana pay un bokona napaloswa dit lalaki un mampooy sit babai nu adi sadit babai mampooy sit lalaki. ¹⁰ Maipagapu utdan aanghel un umiila, masapula abbugan dat babai dat ulu da un mangipaila un paiyapu da utdan lalaki. ¹¹ Yoong situn maidagamungan taku kan Kristu, masapul dat lalaki dat babai kan masapul pay dat babai dat lalaki. ¹² Ta ulay nu nanligwat dit damu'n babai utdit lalaki, babai dan mangiyabeng si lalaki uttun satun. Ot si Apudyus ud nanligwatan da'l losan.

¹³ Ot dikayu pay lawan manomsomok nu napiya onnu laweng nat man-iila yu utdan babai'n adi man-abbung si ulu nu manluwalu da kan Apudyus. ¹⁴ Bokon kada siya'd gagangaya ugali taku un kababbain nu andu nat buuk dan lalaki?

¹⁵ Yoong dayaw dan babai nu andu din buuk da ta siya'd naitod kan dida un kama't abbung di ulu da. ¹⁶ Yoong nu awad sumuganggang situ'n imbagak, satu tun sungbat ku: naid sabali't kadawiyana itudtudu mi nu bokona satu ot siya payon kadawiyana uunnudon dan losana manggigimunga tagun Apudyus.

Sat Maipanggop Si Kumulgar

(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:14-20)

¹⁷ Nu maipanggop situ'n sumalunu un bilin ku kan dikayu, adik mabalina idayaw dikayu ta nu manggimung kayu bokona mantungpal si napiya nu adi nadadag. ¹⁸ San umuna, dingngol ku un nu manggigimung kayu makaskasway kayu un maid timpuyug yu. Ot tuttuwaok nu mamingsan. ¹⁹ Ta gagangaya kama't nat dalapnu maila nu singngadan nat kustu't pammati kan dikayu. ²⁰ Ta nu manggigimung kayu un mangisomsomok sit natoyan Kristu, bokona si Apu Jesu Kristu dit awad sit somsomok yu. ²¹ Ta nu mangan kayu, osaosa nan-ikakan sit balun na pay lawan un bokona man-iinnuway kayu. Isunga mabitol dat udum ot mabuuk dat udum. ²² Innon yu pay, naid kad boloy yu si manganan yu kan uminuman yu? Onnu naid kad lispitu yu utdan mandatdatonga mandaydayaw kan Apudyus kan ibabbain yu dan naid si mabalin? Ngadan nat nanam-on yu un ibagak maipanggop sinata kokkoon yu? Idayaw ku dikayu? Adina mabalin.

²³ Ta intudtudun Jesus kan sakon dat intudtuduk kan dikayu un: utdit manganan da

utdat apostoles na utdit labi un naituyukana, nangala't tinapay ²⁴ ot nanyaman kan Apudyus. Maabus mana manyaman biniibiik na asina kanana'n un, "Siyatu'd long-ag ku un maidatuna mampooy kan dikayu. Siyatu'd koon yu un mangigasmokan yu kan sakon."

²⁵ Padana pay un innala na dit tasa utdit naabus da un nangan ot kinnanana un, "Satuwa tasa dit bagu'n tulag Apudyus un papiddoton tun dalak. Kada uminum kayu uttuwa tasa koon yu un mangigasmokan yu kan sakon." ²⁶ Isunga kada mangan kayu't dit tinapay kan uminum kayu utdit tasa nu mangkumulgar kayu ipatpatigammu yu dit natoyan Kristu ot siya'd koon yu inggana't mangulin uman situn pita.

²⁷ Isunga nu singngadan nat man-ibabalanga lawa'n mangan sit tinapay onnu uminum sit tasa un naigagalan mangigasmokan kan Apu, makabasul ta Adina linispitu dit long-ag kan dalan Kristu. ²⁸ Siya'd gapuna un masapula usigon taku yana unaon datu'n kasomsomkan taku nu kustu asi taku makakan sit tinapay kan makainum sit tasa. ²⁹ Ta singngadan na mana mangan sidit tinapay kan uminum sit tasa un Adina somsomkona kustu dit kinapotog dit long-ag dit Apu, mangwa pay lawan si maukuman dit long-ag na. ³⁰ Siya'd gapuna un adu danat masakit kan nakapsut kan dikayu kan awad da ud uduma natoyon. ³¹ Yoong nu usigon taku yana unaon dan long-ag taku adi ditaku dusaon kan Apudyus. ³² Yoong nu dusaon ditaku kan Apudyus situn satun, piyaona'l lawa'n suluwana ditaku dalapnu adi taku mailak-

ama madusa utdat adi manuttuwa.

³³ Isunga susunud, nu mandatdatong kayu un mangan un mangigasmok sit natoyan Kristu, masapul un man-iinnuway kayu. ³⁴ Nu awad nabitil, mangan yan sit boloy na dalapnu maammung kayu kad un mangigasmok sit natoyan Apu Jesus, bokona mambanag si madusaan yu.

Ot nu maipanggop sit uduma piyaoka ibaga kan dikayu, asik nu dumatongak sinat.

12

Sadat Nadumaduma'n Kaboolana Itdon Ispiritu Santu

¹ Sinsadin susunud, piyaoka maawatan yu un kustu din maipanggop sidan kaboolana itdon Ispiritu Santu kan ditaku. ² Tigammu yu un utdit daan yu payyan nanuttuwa kan Apudyus, namin-adu'n naallilaw kayu un nandaydayaw si nadumaduma'n sinan-apudyus un naid si angos. ³ Yoong sinsatunon ta si Apudyus ud daydayawon yu, awad kan dikayu si Ispiritu Santu. Siya'd gapuna'n piyaoka tigammuwon yu un sat tagu'n idaddalan dit Ispiritu Santu adina mabalina iliwawan si Jesus. Kan osa pay adin nat tagu mabalina ibaga un si Jesus din Apu na malaksig nu idalan Ispiritu Santu.

⁴ Adu'n kalasin di kaboolana maitod kan ditaku yoong os-ossaan si Ispiritu Santu un mangitod. ⁵ Adu'n kalasin di manseselbi yoong os-ossaan si Apu Jesus un manselbiyan taku. ⁶ Nadumaduma dat mambanagan dit talibasun di kada osa yoong si Apudyus dit mangtod sit kaboolan dit kada osa'n

tagu. ⁷ Naitdan nat kada osa kan ditaku si kaboolan un siya'd mangipanoknok sit kinaawad dit Ispiritun Apudyus kan ditaku. Ot sadiya kaboolan naitod dalapnun mausala mampiyaan dan losana manuttuwa. ⁸ Awad initdan dit Ispiritu si kaboolana mangipatigammu't dit silib Apudyus kan awad initdana't kaboolana mangawat kan mangitutu utdan maipanggop kan Apudyus. ⁹ Awad pay initdan Ispiritu si nabakoda pammati. Ot sadan udum naitdan da't kaboolana mampapiya utdan masakit. ¹⁰ Awad da ud naitdan si kaboolana mangwa't am-amug. Awad da ud naitdan si kaboolana mangibaga utdan piyaon Apudyus paibaga. Awad da ud naitdan si kaboolana mangilasid sidat kaboolan nu nanligwat kan Ispiritun Apudyus onnu bokon. Awad da ud naitdan si kaboolana man-ugud si sabali'n uguda adina inadal. Ot sadat udum, sat kaboolana mangipakaawat sidit naibaga'n sabali'n ugud. ¹¹ Nansasabali'n kaboolan yoong ossaana Ispiritu dit manligwatan da'l losan ot itdana't kaboolan dit kada osa'n tagu sigun sit piyaona.

Ossaana Long-ag Yoong Adu ud Palti Na

¹² Satun long-ag taku adu tun palti na yoong siya payona os-ossaana long-ag. Padana pay kan Kristu un maiyalig si ossaana long-ag. Adu kan nadumaduma dan manuttuwa yoong man-os-ossaan dan mamukol kan siya. ¹³ Ta awad da ud Judio kan bokona Judio, babbaun kan way-awaya yoong nabunyagan taku un maidagamung sit ossaana long-ag maipagapu kan Ispiritu Santu

un siya payona Ispiritu dit intod Apudyus un ing-gaw kan ditaku.

¹⁴ Tuttuwa un bokona lawa'n os-ossaan nu adi adu dan paltin din long-ag taku. ¹⁵ Ulay nu kanan dit iki un, "Bokonak si paltin di long-ag ta bokonak si ima." Bokona piyaona'n ugudon un bokonona paltin didit long-ag. ¹⁶ Ulay nu kanan dit inga un, "Bokonak si paltin di long-ag ta bokonak si ata." Bokona piyaona'n ugudon un bokonona paltin didit long-ag. ¹⁷ Ta nu atan losan tun mamukol sit losana long-ag, in-inona'n makagngol? In-inona'n makasungsung nu inga'l lawa? ¹⁸ Yoong bokona siya'd kokwa na di nu adi nadumaduma dan paltin ditu'n long-ag kan inniggan Apudyus dida't dit kustu'n igaw da sigun sit piniya na. ¹⁹ Ta nu os-ossaana lawa dit palti na, makanan kada long-ag? ²⁰ Bokon a, ta sat katuttuwaana adu un palti yoong ossaana long-ag.

²¹ Isunga adin dit ata makanan sit ima un, "Adik sika masapul," onnu sat ulu utdit iki un, "Adik sika masapul." ²² Ta sat paltin di long-aga kanan taku'n nakapkapsut siyaot din amo kasapulan. ²³ Ot sat paltin ditu'n long-aga ibilang taku'n bokona amo nabalu dit ila na, amo am-ammaan taku. Ot sat paltin bokona maipaila, am-ammaan taku'n badutan. ²⁴ Yoong sadan paltin nabalbalu'd ilana bokona masapula maammaana kama't dan uduma palti. Kama't di dit nanangwan Apudyus situn long-ag taku dalapnu sadan paltin maibilanga bokona napotog, dida dat amo maam-ammaan ²⁵ kad mandidinnanggay dan losana paltin ditu'n long-ag kan mantitin-nulung da. ²⁶ Ot nu mampasigab dit osa'n palti,

makapansigab pay dat udum. Nu madayaw dit osa, malagsakan da'l losan.

²⁷ San piyaona'n ugudon tu, ditaku un manutuwa ditaku'd pannakalong-ag Jesu Kristu ot kada osa kan ditaku palti na. ²⁸ Ot nanduduma nat talibusu un indutuk Apudyus si kada osa kan ditaku'n manuttuwa. Sat ummuna, dinutukana dat apostoles; maikagwa, sadat propeta na; maikatlu, sadat mangitudtudu utdit ugud na. Kadon, dinutukana pay dat awad si pannakabalina mangwa't am-amug; sadat awad si kaboolana man-agas; sadat awad si kaboolana tumulung si udum, sadat awad si kaboolana mangipangulu kan dat manugud si sabali'n bagbagan adi naadal. ²⁹ Bokona apostoles da'l losan onnu propeta na'l losan onnu manudtudu da'l losan. Bokona naitdan da'l losan si pannakabalina mangwa si am-amug ³⁰ onnu mangagas si sakit onnu man-ugud si sabali'n bagbaga'n adi naadal onnu mangilawag si maugud. ³¹ Isunga napipiya nu sat napotpotoga kaboolan ud gutagutan yu un maitod kan dikayu.

Yoong ibagak nu sin dit kapiyaana makwa.

13

Sat Mampipiya

¹ Ulay nu kaboolaka man-ugud si nadumaduma'n bagbagan di tagu kan ulay san bagbagan dan aanghel nu maid mampipiyak, maid selbi na ot padak din gangsa onnu lata'n kumelake-laba lawa. ² Ulay nu awad pannakabalin ku un mangiyugud sidan paibagan Apudyus, ulay maawatak dan nalimoda panggop Apudyus kan ulay tigammuk da'l losana mabalina matigammu,

ulay nabakod tun pammatik dalapnu maiyalis ku dan bateled, yoong nu maid mampipiyak naid selbik. ³ Ulay itdok dan losana awad kan sakon kan ulay ipalubus ku un sobgon da tun long-ag ku nu bokona maipagapu't mampipiyak maid magun-gunak.

⁴ Sat tagu'n mamippiya, naanus kan nakaasi. Bokona naapal onnu naabubu. Bokona natangsit onnu napasdayaw. ⁵ Bokona naalas dit kababalin na kan Adina ipapilit din piyaona. Bokona nalasu'n makaungot. Adina somsomkon ud lawenga nakwa kan siya. ⁶ Bokona sadat bokobokona kokkoon dit malagsakana nu adi sadat kustu. ⁷ Sat tagu'n mamippiya bokona madisdismaya. Adina lumipsuta manuttuwa kan mannamna. Anusana'd losana ligat.

⁸ Mangkigad din kaboolana mangibaga't dan paibagan Apudyus padana pay sit kaboolana man-ugud si sabali'n bagbaga un adi naadal. Mangkigad pay din kaboolana manigammu't dan maipanggop kan Apudyus yoong maid mangkigadan din mampipiya. ⁹ Ta sat kaboolan taku un manigammu kan kaboolana mangibaga't dan paibagan Apudyus mangkulang payyan. ¹⁰ Yoong nu dumatong dit maid mangkulangana, mangkigad da'l losana awad mangkulangana.

¹¹ Kama't dit kaban-og ku, nu mambagbagaak, bagbagan di abeng. Somsomok di abeng dit mansosomsomok ku. Inaabeng dit manlalasan ku. Yoong utdit dummakolak, kinaan kuwon dit inaabeng. ¹² Sinsatun bokona nalawag dit mantitigammu taku kan Apudyus un kama nu umiila

taku si nakolopa uspeku. Yoong dandaniyon nat man-iinnilaan taku kan siya. Annat mangkulan-gan payyan dinat tigammuk situn satun. Yoong awad timpu'n tigammuwok ud losana maipang-gop kan siya, kama't dit nantitigammu na kan sakon.

¹³ Siya datu'n tulu ud mannanayun: Pammati, namnama kan mampipiya. Yoong sat talona kapo-togan sidatu'n tulu, sat mampipiya.

14

Sat Kaboolana Mambagbaga Si Uduma Bagbaga Un Bokona Naadal

¹ Sad gutagutan yu un maitod kan dikayu sat mampipiya. Padana paya gutagutan yu dit mait-dan si kaboolan un itdon Ispiritu Santu talon sit ka-boolan un mangibaga utdan paibagan Apudyus. ² Sadit man-ugud si sabali'n bagbaga un adina inadal, bokona sadat tagu dit kabagbaga na nu adi si Apudyus. Ta utdit pannakabalin ud Ispiritu Santu, mambagbaga si nalimoda katuttuwaana naid makaawat. ³ Yoong sat mangibaga utdan paibagan Apudyus, sadat tagu dit kabagbaga na, siya'd gapuna'n mabalin na un tulungan dida dalapnu gumilog dit pammati da, mapabos-ol kan maliwliwa da. ⁴ Sat man-ugud si sabali'n bagbaga un Adina inadal pabilgona pay lawan dit pam-mati na. Yoong sadit mangibaga't dan paibagan Apudyus pabilgona dit pammatin dat bulun na un manggimung.

⁵ Piyaok nu losan kayu'n makaugud si sabali'n bagbaga un adi naadal yoong amo piyaok nu maitdan kayu si kaboolana mangibaga utdan paibagan Apudyus. Ta dakdakol dit maitulung na nu san man-ugud si sabali'n bagbaga un adi naadal malaksig nu awad mangipalawag sit ibagbaga na dalapnu mapabilog din pammatin dat losana manggigimung. ⁶ Sinsadin, nu umoyak kan dikayu susunud, sin dit maitod ku un mampiyaan yu nu manudtuduwak si sabali'n bagbaga'n adiyu maawatan? Maid! Malaksig nu itudtuduk dadi impatigammun Apudyus kan sakon onnu impakaawat na onnu paibaga na onnu uduma tudtudu kad matulungak dikayu.

⁷ Ilan yu nat baldong onnu gitala nu babalangan ta ullawa'n pagingaon maid makailasin nu sin dit tukalona'n ayug. ⁸ Padana pay din tangguyub dan suldadu un nu babalangan da'l lawa'n manisap-uya maid monok din itangguyub da, sin dit malyada mansagana un makagubat?

⁹ Padana kan dikayu ta nu mambagbaga kayu't sabali'n bagbaga ta maid makaawat, maitaud da'l lawa dan ibaga yu. ¹⁰ Tuttuwan adu un nadumaduman bagbaga uttun lubung yoong losana awad kaipooyana. ¹¹ Yoong nu awad makabagbaga kan sakon ta adik maawatan din bagbaga na, ibilang dit mambagbaga un kakkailiyak kan ibilang ku paya kakkaili. ¹² Isunga dikayu'n talona mamiya'n maitdan si kaboolana manligwat kan Ispiritu Santu, sat kaboolan un makatulunga mampabakod sit pammatin dat bulun yu un manutuwa dan gutagutan yu.

¹³ Isunga sat tagu'n man-ugud sit sabali'n bagbaga un Adina inadal, manluwalu kan Apudyus dalapnu maitdan si kaboolana mangilawag sidat ibagbaga na. ¹⁴ Ta nu manluwaluwak si sabali'n bagbaga sat ispirituk din manluwalu yoong adik maawatan. ¹⁵ Ot ngadan dit masapula kook? Masapula manluwaluwak sit ugud un ipabosway Ispiritu Santu kan manluwaluwak pay sit uguda maawatak. Mangkantaak sit uguda ipabosway Ispiritu yoong mangkantaak pay sit uguda maawatak. ¹⁶ Ta nu kaspagaligan ta manluwalu kayu'n manyaman kan Apudyus sit sabali'n bagbaga un ipabosway Ispiritu Santu, inon dat bulun yu un maibaga dit Amen un umampayun sit manyamanan yu nu adi da maawatan nat ibagbaga yu? ¹⁷ Ulay napiya dit manyamanan yu kan Apudyus, maid itulung na utdan udum ta adi da maaw-awatan.

¹⁸ Manyamanak kan Apudyus ta ad-adu dit mambagbagaak si sabali'n bagbaga'n adik inadal nu dikayu. ¹⁹ Yoong nu san simbaan, un-unnaya lawa'n lima'n kabosway din ibagak nu maawatan dalapnu masuluwan dat udum. Unnay pay nu sat mambagbagaak si nilibulibu'n bosway si sabali'n bagbaga'n adi maawatan.

²⁰ Masapula bokona inaabeng dit somsomok taku, susunud. Nu maipanggop sidan nadadag, maipangkama taku si abeng un naid tigammu na un mangwa. Yoong nu maipanggop kan Apudyus masapula inaangsan dit mansosomsomok taku. ²¹ Ta awad dit naikanglita ugud Apudyus un kanana'n,

“Sadat tagu'n sabali't bagbaga dan mangibagaok

sidat tagu utdat piyaoka ibaga kan dida yoong ulay nu donglon da dit sabali'n bagbaga, sissiya kampaya adi da ud sakon donglon, kanan ud Apu."

²² Nu siyadi, kaawatan un sat kaboolan un mambagbaga si sabali'n bagbaga'n adi naadal, mam-pooy un mangilasinan dan bokona manuttuwa. Ot sadin kaboolana mangibaga't dan paibagan Apudyus, mampooya mangilasinan dan manuttuwa.

²³ Isunga nu manggimung kayu ta osaosa mambagbaga si sabali'n bagbaga un adi maaw-awatan ta awad adi manuttuwa'n ummoy nakagimung kan dikayu, adi pay an kanana un nangkatingang kayu? ²⁴ Yoong nu sat paibagan Apudyus dit babagbagaon yu un losan nu manggimung kayu ta awad adi manuttuwa'n umoy mandongol, maawatana un gumabasul ot masomsomok na dat losana kingkingwa na gapu't dan losana maibaga. ²⁵ Maukal dat losana maisusulluk sit somsomok na kad adina masulit mandadaoli ot dayawona't Apudyus ot kanana'n, "Tuttuwa'n annat si Apudyus kan dikayu."

Masapula Naulnus Din Gimung

²⁶ Sat piyaoka ugudon susunud, nu manggimung kayu kama't tu nat koon yu. Awad mangkanta, awad mantudtudu't ugud Apudyus, awad mangibaga si ngadan na mana paibagan Apudyus kan siya, awad man-ugud si bagbaga'n adi naadal kan awad pay mangilawlawag sidadin imbaga na. Losana koon yu, masapula mambanag si gumilogan di pammatin dat losana manuttuwa. ²⁷ Nu awad da ud mambagbaga't

sabali'n bagbaga'n adi da inadal_i umanayon nat duwa onnu tul_u un masongsongwat. Ot masapula awad osa't mangilawlawag sidan ibaga da. ²⁸ Yoong nu naid mabalina mangilawlawag, guminok dit mambagbaga't sabali'n bagbaga ta dida pay lawan kan Apudyus ud mambagbaga. ²⁹ Nu maipanggop sidan mangibaga't dat paibagan Apudyus, duwa onnu tul_u dan masongsongwat. Ot sadat udum, dongl_{on} da ot usigon da dat ibagbaga da. ³⁰ Yoong nu awad paibagan Apudyus sit osa't dat kaaduwang, masapula manillong dit mambagbaga ta maisongwat dit osa un mangibaga't dat paibagan Apudyus. ³¹ Losan dat awad si ibaga masongsongwat da un mambagbaga dalapnu matigammuwan dan losan dan paibagan Apudyus kan dalapnu mapabos-ol_i nat somsomok yu un losan. ³² Ta sat tagun naitdan si kabool_{ana} mangibaga utdan paibagan Apudyus, kalobbongana un iyillong dit mampalawagana nu awad osa't maisongwata mamalawag. ³³ Ta si Apudyus piyaona nu naul_{nus} taku un bokona nagulu.

Kama't dat makmakwa utdat losana gimung dat tagun Apudyus, ³⁴ masapula giginok dan babai nu manggimung kayu. Adida mapalubusan un man-ugud nu adi paiyapuwan da utdan lalaki ta siya'd kanan dit lintog Apudyus. ³⁵ Nu awad piyaon da un imuson, asida okyan imuson sidat asawa da nu inggaw da utdit bol_{oy} da. Ta naalas nu mambagbaga dat babai utdit timpu'n manggimungan yu.

³⁶ Dongl_{on} yu tu ta bokona dikayu'd nanlig-

watan dit ugud Apudyus. Bokona dikayu'l lawa pay dit naipatigammuwana. ³⁷ Nu awad mangipagalup sit long-ag na un osa'n propetan Apudyus onnu awad intod Ispiritu Santu un kaboolana, masapula bigbigona un bilin Apu Jesus datu un insulat ku. ³⁸ Yoong nu adina bigbigon, adiyu pay bigbigon diya tagu.

³⁹ Isunga susunud, sad gutagutan yu din mangibaga't dan paibagan Apudyus yoong adiyu palitan dan man-ugud si sabali'n bagbaga'n adi naadal. ⁴⁰ Yoong masapula kustu kan nauinus dan mamangwa yu.

15

Sat Ummungalan Kristu Kan Katoy

¹ Susunuda manuttuwa, piyaok pasomsomok kan dikayu dit nabalun damaga intudtuduk kan dikayu't dit. Tinuttuwa yu diya damag ot siya'd naisaadan dinat pammati yu. ² Siyadi ud nabalun damaga mataguwan yu nu adiyu lipsutana tuttuwaon, malaksig nu bokona tuttuwa dit nanuttuwaan yu utdit.

³ Intudtuduk kan dikayu dit naitudtudu pay kan sakon un siya'd kapotgana matigammuwan yu. Sadiya tudtudu: natoy si Kristu dalapnu mapakawan dat basul taku un siya'd kanan dit naikanglita ugud Apudyus. ⁴ Nailbon ot ummungal sidit maikatlu un algaw un siya'd kanan payyan dit naikanglita ugud Apudyus. ⁵ Ot nampaila kan Pedro asina utdat kagwampu't duwan apostoles na. ⁶ Asina payyan nampaila't dat nasuluka limanggasuta buyut na. Natoyon dat udum

yoong matattagu payyan dat kaaduwan kan dida.
7 Nampaila pay kan Santiago asina nampaila ut-
dat losana apostoles na.

8 Ot sakon ud anungusa nampail-ana ot
nanuttuwaak kan siya yoong alig ku ud abenga
naiyanak sit timpu'n bokona manamna'ma'n
maiyanak. 9 Ta sakon kadobaan sidat apostoles
na. Bokona lobbong ku un mangadan si
apostolesta utdit daan ku payyan manuttuwa,
pinalpaligat ku dat tagun Apudyus. 10 Yoong
gapu't dit kaasin Apudyus kan sakon, nambalinak
si apostoles. Ot bokona kaynga dit ingkaasin
Apudyus kan sakon ta amo impapatik dit
nantalibasu nu sadat udum. Yoong bokona bukud
ku un kaboolan nu adi gapu't dit tulung kan kaasin
Apudyus. 11 Isunga nu maipanggop sit nabalun
damag, sakon man onnu sadat uduma apostoles
dit nangitudtudu nampapada dit itudtudu mi ot
siya'd tinuttuwa yu.

Sat Mapaungalan Taku

12 Naitudtudu kan dikayu un napaungal si
Kristu yoong apay un kanan dan udum kan
dikayu un bokona mapaungal dat natoy nu? 13 Nu
bokona mapaungal dadit natoy, adi pay bokona
napaungal si Kristu? 14 Ot nu bokona napaungal si
Kristu, adi pay naid selbi naon dat intudtudu mi?
Padana pay un naid selbin nat pammati yu. 15 Nu
tuttuwa di, adi pay tuli dat ibagbaga mi maipang-
gop kan Apudyus ta ibagbaga mi un pinaungal
na ut Kristu? 16 Ta nu bokona mapaungal dat
natoy, bokona napaungal si Kristu. 17 Nu bokona
napaungal si Kristu naid selbin dinat pammati

yu ot bokona napakawan dat basul yu payyan.
¹⁸ Padana pay un bokonona umungal dat natoy-
 ona manuttuwa kan Kristu. ¹⁹ Ot nu sat nanam-
 on taku'n mangkapiyaan taku'n manuttuwa kan
 Kristu mangkigad da ullawa uttun katattagu taku
 un naidon nanam-on nu matoy taku, ditaku'n
 manuttuwa nat talona kakkaasi utdan losana tagu.

²⁰ Yoong satu'd katuttuwaana: Napaungal si
 Kristu kan katoy. Siya'd damu'n napaungal un
 mangipanoknok un umungal dat losana matoy.

²¹ Ta gapu't dit nambasulan Adan, nambanaga
 matoy dan losana tagu. Ot padana pay un gapu't
 dit napaungalan Kristu mapaungal pay dan losana
 matoy. ²² Isunga matoy dat losana tagu gaputa
 kaganakan Adan dida. Padana paya umungal

dat natoy gaputa naidagamung da kan Kristu.

²³ Yoong awad timpun naikoddonga mapaungal
 dat natoy. Ot si Kristu ud ummuna'n napaun-
 gal. Asida maitung-ud dat losana tagu na un
 mapaungal nu dumatong dit al-algawa dumakn-
 gana'n obos. ²⁴ Magangput kad di, mangkigadon
 tun lubung. Kad man-apu si Kristu ot abakona

dan losana kabusul na un awad si kalintogan
 onnu pannakabalin un mangiyapu. Asinaon ip-
 ulang kan Apudyus un Ama na dit kalintogana
 mangiyapu. ²⁵ Ta siya'd somsomok Apudyus un
 masapula man-apu si Kristu inggana't abakona'n

losan dat kabusul na. ²⁶ Sat maudi'n kabusul na
 un yam-anona, katoy. ²⁷ Ta kanan dit naikanglita
 ugud Apudyus un, "Paiyapun Apudyus kan Kristu
 dan losana banag." Ot gaputa si Apudyus dit

nangibaga kan Kristu un mangiyapu kaawatan
 un bokona maidagamung si Apudyus sidat losana

iyapuwan Kristu. ²⁸ Ot nu magangputa paiyapun Apudyus kan Kristu un Anak na da' losana banag, paiyapu payon si Kristu kan Apudyus dalapnu si Apudyus un nangigga kan Kristu un mangiyapu, siya'd gattoka kangattuwana mangiyapu utdan losan.

²⁹ Sinsadin, ulinok dit maipanggop sit mapaungalan dat natoy. Apay un paibunyagan yu dan natoy sidan natagu? Nu tuttuwa'n bokona mapaungal dat natoy, koon yu dida'n paibunyagan payyan nu? ³⁰ Nu tuttuwa'n bokona mapaungal dat natoy, sin dit koon mi'l lawan umoy ibados tun angos mi un umoy manudtudu? ³¹ Susunud, inal Gaw un sasangnguwok tun katoy ku. Ibagak tu ta tuttuwa'n itaktakal ku dit manuttuwaan yu kan Jesu Kristu un Apu taku. ³² Yoong nu bokona mapaungal dat natoy, ngadan nat maganab ku utdit napalpaligatak sin Efeso un kamaak si dinalup di sumalona ayam sit ligat ku? Adi un-unnaya lawaon din kanan da un, "Mangamangan taku kan man-iinum taku, ta matoy taku kada lawa nu bigat."

³³ Yoong adi kayu paallilaw ta tuttuwa din uuggudon da un, "Nu makabulbulun ta utdan nadadaga bulbulun maalisan ta utdan nadadaga ugali." ³⁴ Manggodngon yu danat somsomok yu ot adi kayuwon mambasubasul. Ibagak tu dalapnu mambain kayu okyan ta annat da kan dikayu'd adi manigammu kan Apudyus.

*San Long-ag Un Mapaungal kan Katoy
(2 Corinto 5:1-5)*

³⁵ Mabalina awad da ud mangimus un, “Inona’n mapaungal dat natoy? Kamaan dit long-ag da?”

³⁶ Tinitingang nata imus. Adiyu kad tigammu un sat bukola maimula malbog yan asina tumubu?

³⁷ Ot sadiya bukola maimula bokona siya dit kustu un ilan dit mula un tumubu ta bukola lawa, mabalina pagoy onnu uduma bukola. ³⁸ Ot si Apudyus ud mampatubu dalapnu mambalin sit kalasin di mula un intuding na ta kada kalasin di bukola tumubu utdit mulan kalasi na.

³⁹ Padana pay un bokona nampapada dat long-ag dat losana umangoangos. Sat long-ag di tagu, ayam, sissiwit kan dat lamos nansasabali da.

⁴⁰ Naisabali dan inggaw langit sidan inggaw situn pita isunga nansasabali pay din kinabalbalu da. ⁴¹ Sabali din dolang din ininit sidin solag din bulan. Sabali pay din pilit dan bituwon ot ulay dan bituwon nansasabali din pilit da.

⁴² Padana pay un sat long-aga matoy sabali’t din long-aga mapaungal. Ta sat long-aga mailbon malbog yoong sat mapaungala long-ag adinaon malbog. ⁴³ Sat long-aga mailbon laweng dit ila na kan naid bilog na. Yoong sat long-aga paungalon Apudyus nabalbalu kan nabilog.

⁴⁴ Sat long-aga mailbon, maiyannatup situn pita. Ot sat mapaungala long-ag maiyannatup sin langit. Ot nu awad long-ag un maiyannatup situn pita, awad pay long-ag un maiyannatup sin langit.

⁴⁵ Ta kanan dit ugud Apudyus un, “Sat ummuna’n tagu un si Adan, napaloswa un naitdan si angos dalapnu matagu uttun pita.” Yoong si Kristu un mauguda maudi’n Adan, siya’d mangtod si mataguwan taku si inggaingga dalapnu matagu

taku't din langit. ⁴⁶ Bokona sadit mataguwana maiyannatup sin langit dit ummuna'n naitod nu adi sat mataguwana maiyannatup situn pita. Asina maisukat dit mataguwana maiyannatup sin langit. ⁴⁷ Sat ummuna'n Adan, nakwa dit long-ag na ut gabun di pita. Ot sat maikagwa'n Adan un si Kristu, nanligwat langit. ⁴⁸ Gaputa kaganakan ditaku kan Adan, maipada tun long-ag taku kan siya'n maiyannatup situn pita. Padana pay un losana maiyossaan kan Kristu, maitdan pay si long-aga maiyannatup sin langit. ⁴⁹ Satun long-ag taku't tun satun kapadan dit long-ag Adan un nanligwat si pita. Ot nu dumtong dit timpu na maipada pay tun long-ag taku kan Kristu un nanligwat langit.

⁵⁰ San piyaoka ibaga susunud, sat long-aga awad si dala matoy ot adina mabalin un maidagabung sin man-apuwan Apudyus. Ta sat long-aga matoy adina mabalin un maidagamung sit long-aga adi matoy si inggaingga.

⁵¹ Donglon yu ta ibagak kan dikayu tun nailimod sidit. Bokona matoy taku'n losan yoong losan taku'n maobos ⁵² si singkispayana lawa. Ta nu guminga dit maudi'n tangguyub kaklakaklata mapangal dat natoy un naitdan daon si long-aga adi matoy. Ot sadan matattaguan, kaklakaklat pay un mabaliwan dit long-ag da si long-aga adi matoy. ⁵³ Ta satun long-ag taku matoy ya malbog siya'd gapuna un masapula masukatan si long-aga adi matoy kan adi malbog. ⁵⁴ Ot nu masukatanon tu un long-ag taku'n matoy ya malbog si long-aga adiyon matoy ya adiyon malbog, matungpal

payon dit ugud Apudyus un kanana'n, "Naabakon si katoy si inggaingga."

⁵⁵ Isunga mabalina kanan dat tagu un, "Katoy kawad dit mangabak nu? Sin kawad dit pannakabalin nu un mampaligat?"

⁵⁶ Ta sat kumimutan di tagu'n matoy, gapu't basul da. Ot sat mangtod si pannakabalin di basul, sat lintog. ⁵⁷ Yoong manyaman taku kan Apudyus ta naidon pannakabalin katoy kan ditaku gapu't dit kingwan Apu Jesu Kristu.

⁵⁸ Isunga potgoka susunuda manuttuwa, itul-tuluy yu un manuttuwa kan adi kayu paal-allilaw sidan bokobokona tudtudu. Ipangog yu un mangkokwa utdit piyaon Apudyus ipakwa kan dikayu ta tigammu yu un bokona masayang nat manselbiyan yu kan siya.

16

Sat Maipanggop Sit Maulupa Maitulung Sidan iJerusalem

¹ Nu maipanggop sit ulup yu un itulung sidat tagun Apudyus ud Jerusalem, padaon yu dit imbagaka koon dadit manuttuwa't din Galacia. ² Kada Duminggu osaosa kan dikayu mangiwalin si pilak si iyulup na sigun sit kaboolana'n maitod dalapnu adi kayuwon umuluulup nu dumatongak. ³ Mamili kayu't dan matalgod yu ta nu dumatongak ibaun ku dida'd Jerusalem un umoy mangiyoy sidat ulup yu. Mangipaw-itak si sulata mangitigtigammu kan dida. ⁴ Ot nu kasapulana umoyak, mam-bubulun kamiyon.

Sat Panggop Pablo

⁵ Panggop ku un mangoy sidin probinsiya'd Macedonia ta ilak yan dat manuttuwa't di asiyak umoy sinat. ⁶ Ot mabalina masulitak kan dikayu, tuwanot nu inggana't masungputan di kukumogon dalapnu masalakan yu ud sakon sin manlakkataka umoy si singngadan na mana umoyak. ⁷ Siya'd gapuna un adiyak yan umoy kan dikayu ta adik piyaona manlausaka lawa. Piyaoka masulitaka inggaw kan dikayu nu ipalubus Apu.

⁸ Inggawak yan situn Efeso inggana't magangput dit Piyestan di Pentecostes. ⁹ Ta ulay adu'n manlaweng kan sakon situ, adu ud gundaway ku un mantudtudu.

¹⁰ Nu dumatong si Timoteo utnat, ilan yu ta maid umgonana ta siya'd osa'n manselbeli kan Apu taku un padak. ¹¹ Adiyu mandingwanan nu adi salakan yuwot dalapnu kapkapiya dit som-somok na un mangulin situ ta uuwayok dida utdat susunud.

¹² Nu maipanggop kan sunuda Apolos, kingwak dit kaboolaka mangawis kan siya'n maibulun sidan uduma susunuda umoy gumiling kan dikayu yoong ummadina ta asina umoy nu awad timpu na.

Sat Anungus Di Sulat

¹³ Mansiput kayu! Masapula napasnok kan nabilog nat pammati yu. Masapula natulod kayu. ¹⁴ Ipaila yu nat mampipiya yu utdan losana koon yu.

¹⁵ Tigammu yu un sada Estefanas un simbalyan dida ud ummuna'n nanuttuwa utnat probinsiya'd Acaya ot manipud sit nanuttuwaan da impapan-gog daona nanselbi't dan tagun Apudyus. Ot

pangngaasiyu susunud, ¹⁶ ta paiyapu kayu't dan kama't datu un tagu kan losana tagu'n manselbi kan tumulung sit talibasun Apudyus.

¹⁷ Naanggomak ta dummatong da Estefanas, Fortunato kan da Acaico. Ta gapu kan dida nakaan an dit domdom ku kan dikayu. ¹⁸ Pinapiya da dit angos ku un kama't dit nampapapiya da't dit angos yu utdit dummatong da kan dikayu. Lobbong na un mabigbig dan tagu'n kakamma kan dida.

¹⁹ Mampakumusta da'l losana manuttuwa uttun Asia. Ulay da Akila kan Priscila un man-asawa kan sadat losana manuttuwa un manggimung sin boloy da, mampakumusta da kan dikayu'n losana susunuda naidagamung kan Kristu. ²⁰ Mampakumusta pay da'l losana susunud situn Efeso. Ot nu man-aabat kayu ipaila yu dit man-iinnangoman yu.

²¹ Sakonon ud mismu'n mangikanglit situ'n pakumustak.

²² Mailiwan nat singngadan na mana adi mamippiya kan Apu Jesu Kristu. Dumatong kaon Apu.

²³ Iluwaluk ta kaasiyan dikayu kan Apu Jesus.

²⁴ Iluwaluk ta magikna yu tun mampipiyak kan dikayu gapu't naidagamungan taku kan Apu Jesu Kristu. Amen.

Ugud apudyus = Ti baro tulag New Testament in Kalinga, Limos

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Limos Kalinga (Kalinga, Limos)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kalinga, Limos

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

51cedb11-17ce-5acb-99f5-9c08ef8013c0